

Hallitusohjelma
Digitalisoinnin periaatteet
Digitalisaatiolinjaukset
MaakuntaDigi
SoteDigi

9.9.2016

Toimenpide 1: Luodaan ja otetaan käyttöön kaikkia julkisia palveluita koskevat digitalisoinnin periaatteet

Kehitämme palvelut asiakaslähtöisesti.

Julkiset palvelut ovat olemassa ennen kaikkea palvelun käyttäjää eli asiakasta varten. Tutkimme, mitä käyttäjät haluavat saada palvelulla aikaiseksi.

Poistamme turhan asioinnin.

Kansalaisen asiointia suoraviivaistetaan ja helpotetaan. Asiakkaalla on ensisijaisesti mahdollisuus käyttää sähköistä palvelua.

Rakennamme helpokäyttöisiä ja turvallisia palveluita.

Palveluita voidaan käyttää näppärästi ja tietoturvallisesti eri laitteilla. Huomioidaan kansalaisten ja yritysten erityistarpeet.

Tuotamme asiakkaalle hyötyä nopeasti.

Selvitämme, mitkä ovat asiakkaalle arvokkaimmat ominaisuudet ja aloitamme palvelukehityksen niistä. Palvelusta saadaan nopeasti palautetta. Aikaa ja rahaa säästy. Tekemällä ja kokeilemalla opimme.

Palvelemme myös häiriötilanteissa.

Varaudumme häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Viestimme tällaisesta tilanteesta selkeästi.

Pyydämme uutta tietoa vain kerran.

Käytämme jo olemassa olevaa tietoa. Näin vaivaamme kansalaista mahdollisimman vähän.

Hyödynnämme jo olemassa olevia julkisia ja yksityisiä sähköisiä palveluita.

Ei keksitä samaa pyörää uudestaan. Teemme kustannustehokkaampaa palvelukehitystä. Käytämme muun muassa Kansallista Palveluarkkitehtuuria (KaPA). Varmistamme, että palvelumme on muiden hyödynnettävissä.

Avaamme tiedon ja rajapinnat yrityksille ja kansalaisille.

Lähtökohtaisesti avaa tiedon ja rajapinnat julkisesti saataville, ellei saatavuutta ole syytä erikseen rajata. Annamme tiedon hyödynnettäväksi uudenlaisten palveluiden kehittämiseen. Avoimuus koituu kaikkien eduksi!

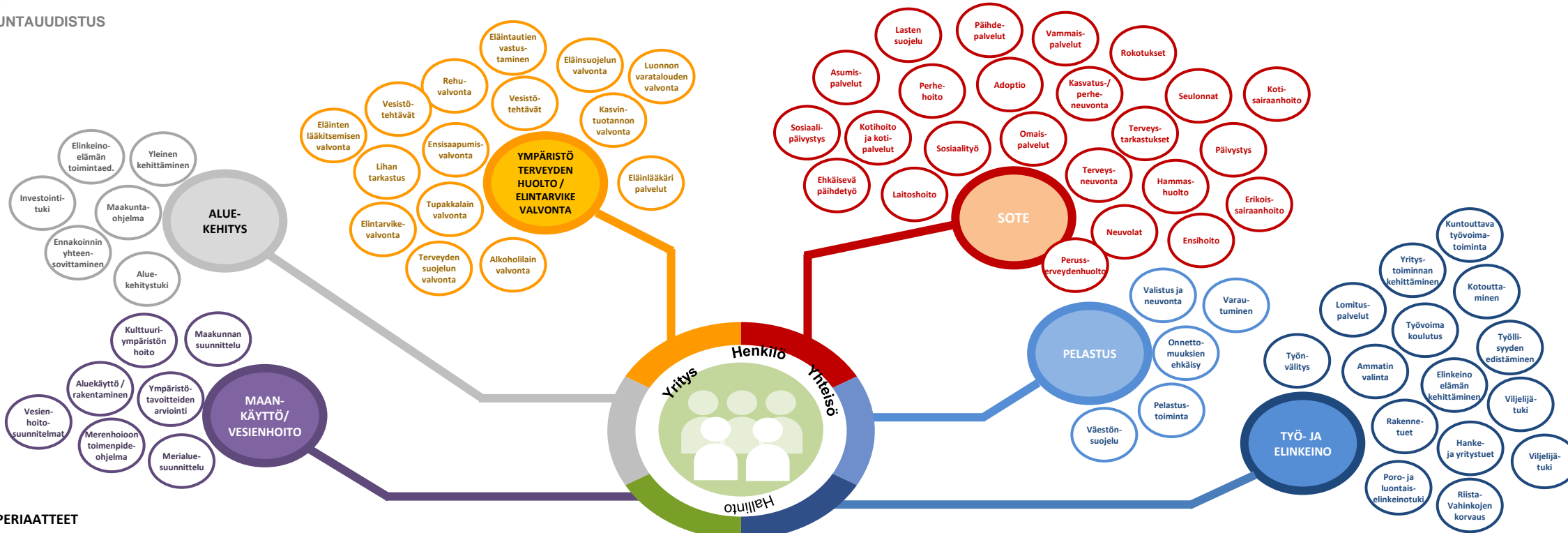
Nimeämme palvelulle ja sen toteutukselle omistajan.

Jokaisen palvelun takana on lopulta ihminen. Palvelulla on koko sen elinkaaren ajan nimetty omistaja, joka vastaa palvelun toiminnasta ja mahdollistaa vuoropuhelun eri tahojen välillä.

www.digisuumi.fi

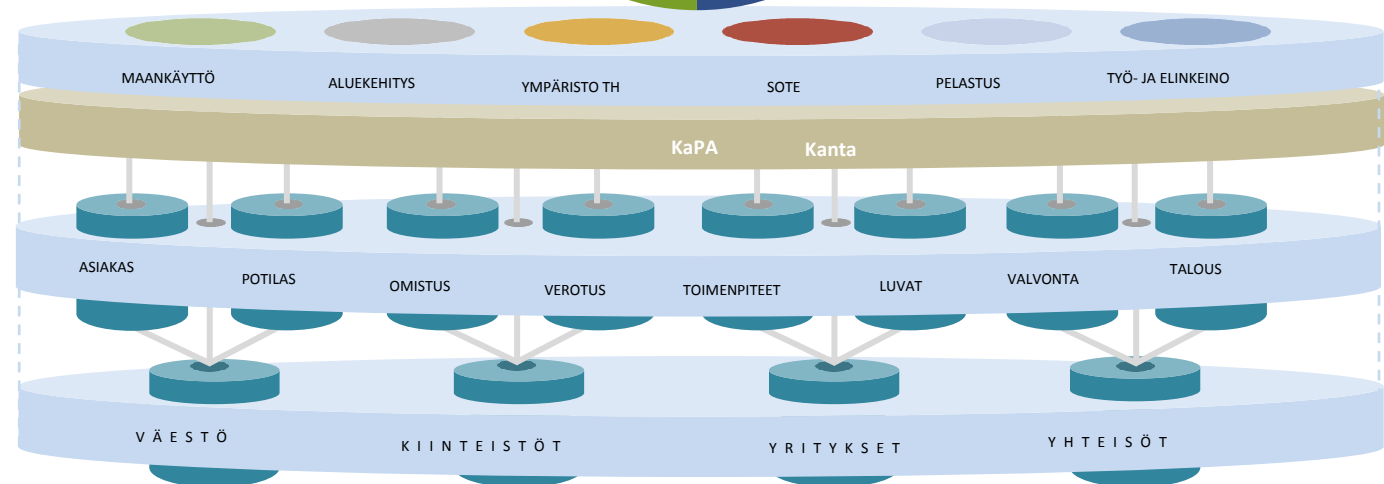
Maakuntien digitalisaation ekosysteemi / alusta

MAAKUNTAUUDISTUS

D-PERIAATTEET

- Kehitämme palvelut asiakaslähtöisesti
- Poistamme turhan asioinnin
- Pyydämme uutta tietoa vain kerran
- Avaamme tiedon ja rajapinnat

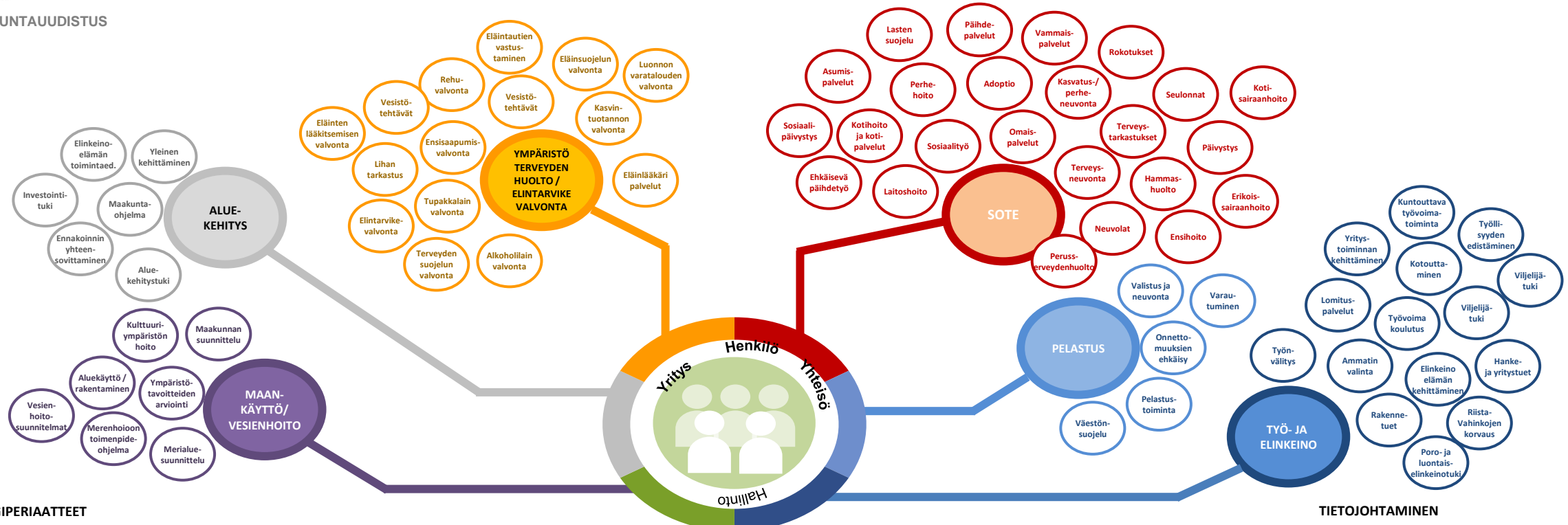

PALVELU-
KERROS

TOIMINNAN
TIETO

PERUSTIETO

Maakuntien digitalisaation ekosysteemi / alusta

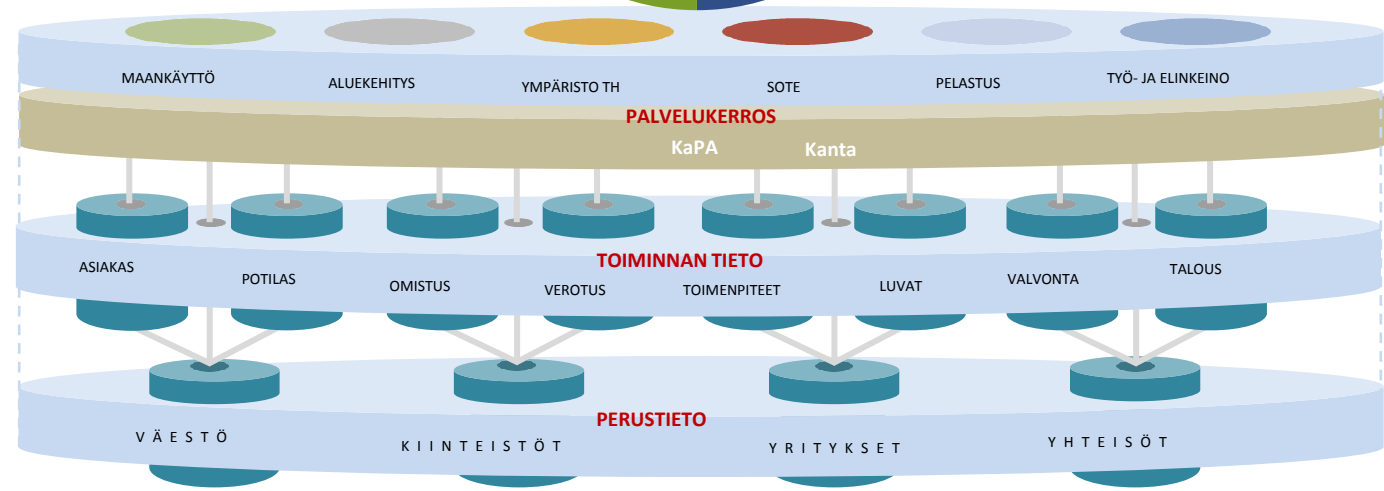

MAAKUNTAUUDISTUS

DIGIPERIAATTEET

- Kehitämme palvelut asiakaslähtöisesti
- Poistamme turhan asioinnin
- Pyydämme uutta tietoa vain kerran
- Avaamme tiedon ja rajapinnat

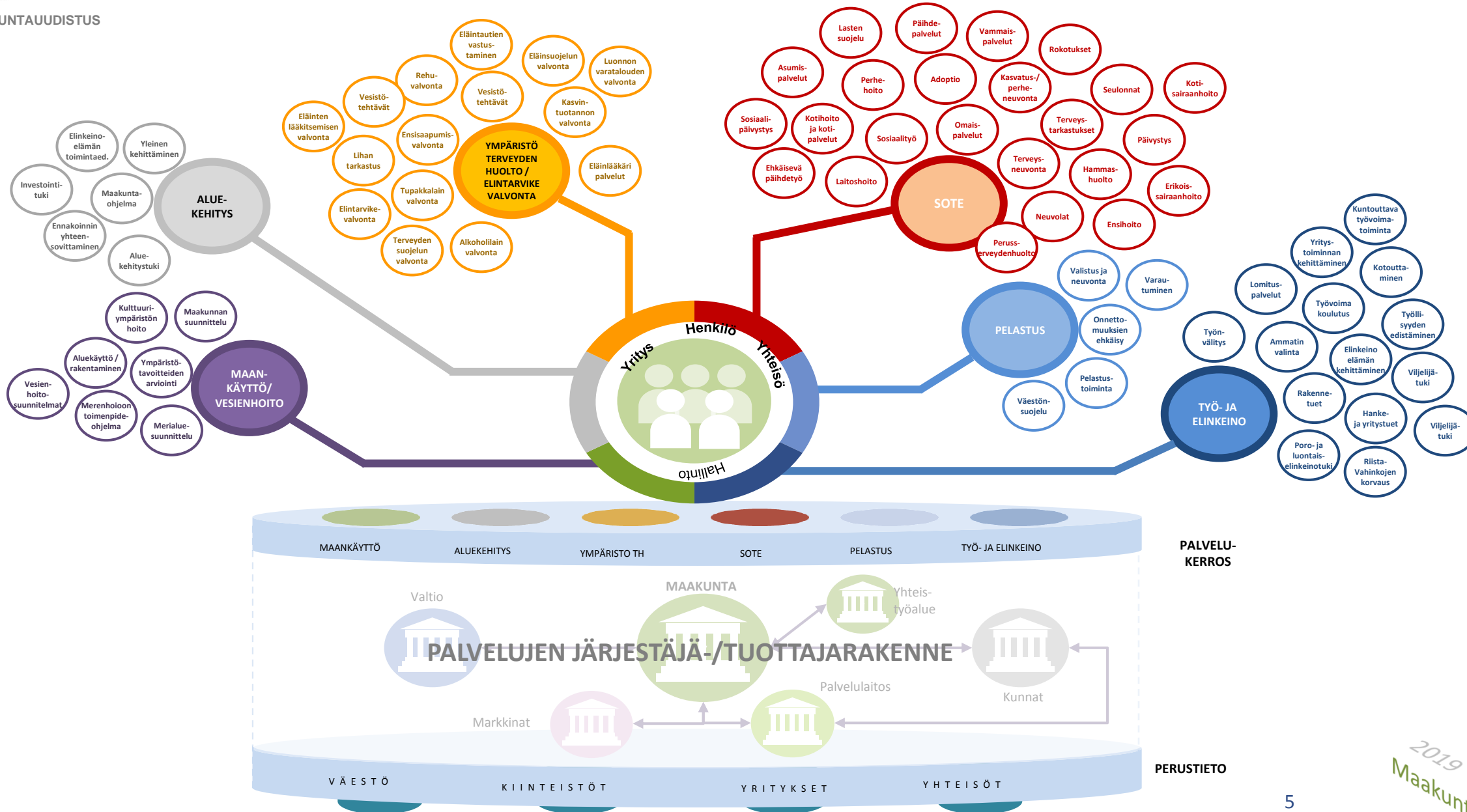

TIETOJOHTAMINEN

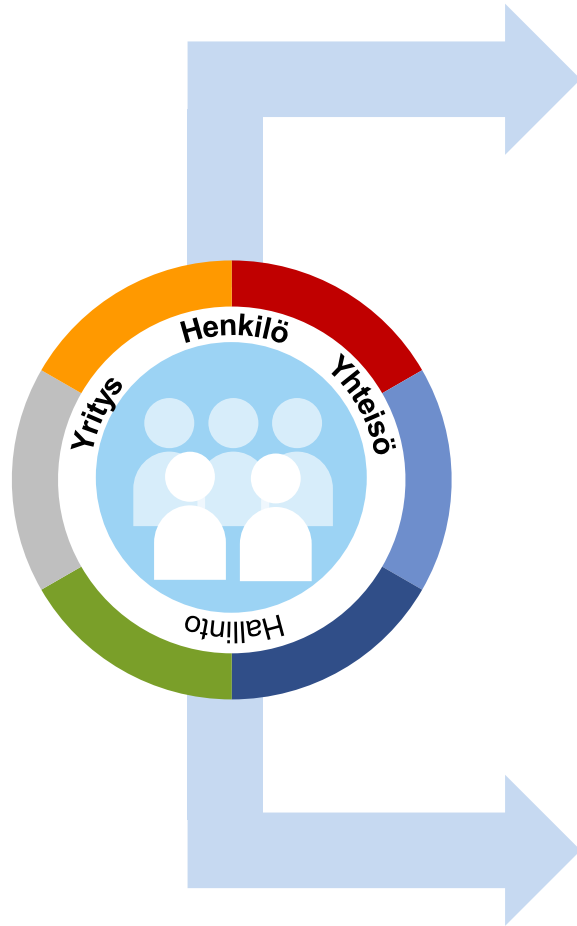
- Tiedolla johtaminen
- Tiedon jalostus
- Tiedon tuottaminen
- Lähtötiedot

Maakuntien digitalisaation ekosysteemi / alusta

MAAKUNTAUUDISTUS

MaakuntadigiVisio 2030

Asiakasvisio

Kattavat ja sopivat palvelut

Palvelut tarjotaan tilanteeni mukaan ja monet asiani hoituvat automaattisesti ja asioimatta.

Digitaaliset palvelut ovat aina saatavilla kaikille, kaikkialla ja kaikilla laitteilla

Ajantasaiset ja käytettävissä olevat tiedot

Pystyn hallitsemaan omia tietojani ja niiden käyttöä
Vain puuttuva tieto kysytään

Virkamiesvisio

Hyvät ja joustavat välineet

Työvälineet toimivat ja ovat helppokäyttöisiä

Tieto on avointa ja yhteistä myös yrityksille ja kansalaisille

Osaamiseni on ajan tasalla ja kehittymistäni tuetaan

Vapaus toimia

Työtehtävien hoito ei katso aikaa eikä paikkaa

Voin keskittyä olennaiseen ja sisäinen byrokratia on minimoitu

SotedigiVisio 2030

Asiakasvisio

Pystyn itse

Sähköiset palvelut parantavat mahdollisuuttani saada sosiaali- ja terveyspalveluita, ehkäistä hyvinvointiongelmiani ja lisätä omahoitoani

Saan luotettavaa tietoa omien valintojeni tueksi

Ajantasaiset ja käytettävissä olevat tiedot

Voin tallettaa ja hyödyntää omia tietojani turvallisesti

Sähköisen asioinnin ja omahoidon palvelut on saatavillani

Henkilökohtainen hoito- ja palvelusuunnitelma auttaa palveluideni koordinoinnissa

Ammattilaisvisio

Kyvykkäille käyttäjille fiksut järjestelmät

Käytössäni on työtä ja sen toimintaprosesseja tukevat tietojärjestelmät

Asiakas- ja potilastiedot ovat käytössäni aina, kun niitä tarvitaan

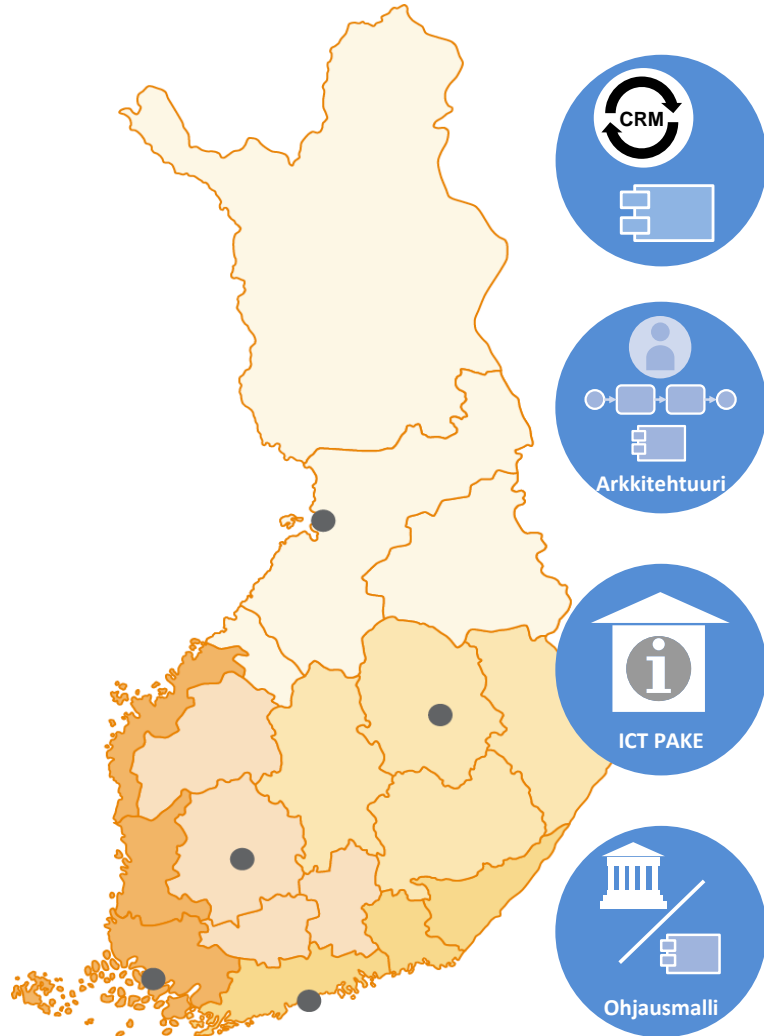
Osaamiseni on ajan tasalla ja kehittymistäni tuetaan

Tiedä ensin, johda sitten

Tietoaineistot tukevat reaaliaikaisesti palvelutuotannon johtamista ja yhteiskunnallista päätöksentekoa

Tietoaineistot tukevat tutkimus-, innovaatio- ja elinkeinotoimintaa

Maakuntadigi -linjaukset

Keskeiset linjausehdotukset:

1. Maakuntien toiminnalle asetettuja tavoitteita toteutetaan/tuetaan maakuntien yhteisillä kansallisilla ICT-palveluilla
2. Ensimmäisessä vaiheessa järjestetään maakuntien uusia asiakaslähtöisiä ja digitaalisia prosesseja tukevat palvelut sekä käynnistetään niiden toteutuksen vaatima valmistelu
  - Maakuntien asiakkuudenhallinta
  - Maakunnan (järjestämisvastuullinen) johtamista, toimintaa ja valtion maakuntien ohjausta tukevat tiedot sekä tiedon hyödyntämistä tukevat välineet
3. Valtakunnallinen ICT-palvelukeskus perustetaan tuottamaan kansalliset palvelut
4. Maakuntien tietohallinnon kansallinen ohjaus on yhdellä ohjaustoiminnolla
5. Maakuntauudistuksen valmistelua johdetaan ja rahoitetaan ohjelmana

Digitalisaatio ja ICT

TOIMINNAN TARPEET

TOIMINNAN
KEHITTÄMINEN
DIGITALISAATIO

Tiivis kuntien, kuntayhtymien ja
väliaikaishallinnon/maakunnan välinen
yhteistyö

**Toiminnan ja tietohallinnon
välinen yhteistyö**

PALVELUIDEN
JATKUVUUS JA
TOIMINNAN
KEHITYKSEN
MAHDOLLISTAMINEN
ICT

Tiivis kuntien, kuntayhtymien,
sidosyksiköiden ja väliaikaishallinnon
tietohallintojen/ICT-PAKE:n välinen
yhteistyö

Digitalisointi –
uudet käytänteet ja ratkaisut

Sähköiset ja monikanavaiset
asiakaspalveluratkaisut

Asiakkuudenhallinnan, palveluohjauksen ja
tiedolla johtamisen ratkaisut

Alusta- ja integraatoratkaisut(mm. KaPa-palvelut),
kansalliset tietovarannot

Sovellusratkaisut

Päätelaiteratkaisut

Tietoliikenne- ja viestintäratkaisut

Konesali- ja kapasiteettiratkaisut

**Toiminnan kehittäminen digitalisaation
avulla**

**Kansallisten tietovarantojen merkitys
korostuu,
Yhteisesti sovitut mittarit,
Yhteiset arkkitehtuuri, standardit ja
tietointegraatio eri toimijoiden välillä**

Konsolidointi ja uudistaminen

**Tukeutuminen markkinoiden
kehitykseen ja ratkaisujen
hyödyntäminen toiminnan
kehittämisessä**

Digitalisaatio ja ICT: vaikutus toiminnan muutokseen ja kustannuksiin

Asiakkaiden määrä
Sähköisen asiakaspalvelun osuus

Palvelun kokonaiskustannus / asiakas

Digitalisaation mahdollisuus muuttaa ja tehostaa asiakkaan prosesseja ja asiakkaan mahdollisuutta vaikuttaa omaan terveyteensä

Digitalisaation ja yhteentoimivien ICT-palveluiden mahdollisuus tehostaa organisaatioiden ja ammattilaisten toimintaa ja vähentää kustannuksia

Maakuntadigilinjaukset

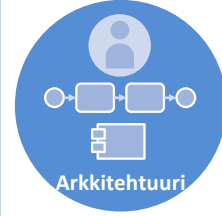
1. Maakuntien toiminnalle asetettuja tavoitteita toteutetaan/tuetaan maakuntien yhteisillä kansallisilla ICT-palveluilla

Maakuntien yhteisiä ICT-palveluja käyttävät kaikki maakunnat, ja niiden järjestämistä ja käyttöä ohjataan lainsäädännöllä

Muutoksen aikana varmistetaan palvelutuotannon jatkuvuus (uuden kehittämisen ja olemassa olevan hyödyntämisen arvioinnin lähtökohta on toiminnan jatkuvuuden turvaaminen)

Maakunnan tarvitsemien ICT-palvelujen järjestämisessä hyödynnetään mahdollisimman hyvin olemassa olevia ratkaisuja / palveluja

Maakuntien (järjestämisvastuullinen) toiminnalle asetettujen tavoitteiden ja maakuntien tarvitsemien ICT-palvelujen suunnittelu edellyttää perustaksi, yhteistä arkkitehtuuria.

2. Ensimmäisessä vaiheessa järjestetään maakuntien uusia asiakaslähtöisiä ja digitaalisia prosesseja tukevat palvelut sekä käynnistetään niiden toteutuksen vaatima valmistelu

Maakunnat järjestävät toimintansa siten, että asiakkaalle mahdollistetaan sähköisten palveluiden käyttö maakuntien palvelujen osalta mahdollisimman kattavasti

Asiakkaiden palvelut kehitetään kansalliseen palveluarkkitehtuurin tukeutuvaksi yhden luukun palvelumalliksi, joka toteuttaa digitalisoinnin periaatteet

Maakuntien päätöksenteko sekä viestintä perustuvat ensisijaisesti sähköisiin käytänteisiin (esim. toimielintyöskentely, asianhallinta, sähköinen päätöksenteko, viestintä, demokratia ja äänestäminen)

Käynnistetään maakuntien toimintaa tukevien asiakkuudenhallinnan ja tiedolla johtamisen ratkaisujen toteutus ja nimetään niiden suunnittelusta vastaava taho

Maakuntadigilinjaukset

3. Valtakunnallinen ICT-palvelukeskus perustetaan tuottamaan kansalliset palvelut

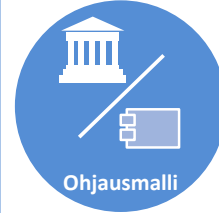
Valtio perustaa vuonna 2017 toimintansa aloittavan maakuntien ICT-palvelukeskuksen (osakeyhtiö)

ICT-palvelukeskuksen tehtävänä on järjestää väliaikaishallinnolle ja maakunnan perustamisessa ja toiminnan käynnistämisessä tarvittavat ICT-palvelut, jotka perustuvat maakuntien yhteiseen arkkitehtuuriin

Ensin järjestetään se, mitä tällä hetkellä ei ole olemassa (puuttuvat ja maakuntien uudet yhteiset palvelut) tai mikä on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua antaa palvelukeskuksen järjestettäväksi

ICT-palvelukeskus ei rakenna omaa tuotantoa, vaan järjestää/hankkii ICT-palvelut markkinoilta tai kuntien/kuntayhtymien omistamilta yhtiöiltä

ICT-palvelukeskuksen toiminta rahoitetaan budjettivaroin esivalmistelu- ja väliaikaishallinnon aikana

4. Maakuntien tietohallinnon kansallinen ohjaus on yhdellä ohjaustoiminnolla

Toimialojen ohjauksesta vastaavien ministeriöiden maakuntien tietohallintoon kohdistuva ohjaus yhdenmukaistetaan kansallisen ohjaustoiminnon kautta

Ohjaustoiminnon toimivaltaan kuuluu valtion maakuntien tietohallinnon ohjaukseen liittyvät tehtävät

5. Maakuntaudistuksen valmistelua johdetaan ja rahoitetaan ohjelmana

Maakuntaudistuksen kansallisen tason muutoksesta muodostetaan ohjelma, jota myös johdetaan ohjelmana. Ohjelmaorganisaatio koostuu päätoimisesti ohjelmaa toteuttavista henkilöistä.

Uudistuksen esivalmistelun aikaista organisointia, väliaikaista toimielintä ja maakuntaa tuetaan toteuttamaan maakuntaudistuksella asetettujen tavoitteiden vaatimat toimenpiteet muutoksen eri vaiheissa

Digitalisaation toimeenpano ja ICT-palveluiden migraatio

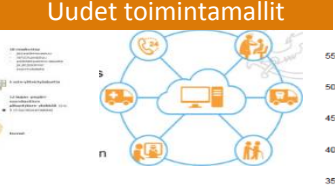
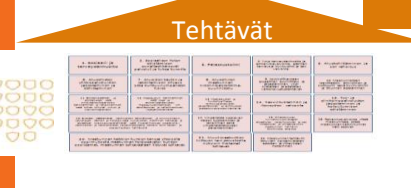
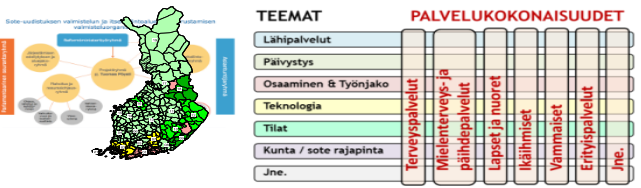
Valtakunnallinen ja maakunnallinen valmisteluvaihe
2016

Väli-ikäishallinto
2017

Maakuntahallinto, siirtymäaika
2019

Maakuntahallinto, toiminnallisen uudistuksen hyödyntäminen
2023

2026

Ohjaus

Tiedon integraatio

Asiakaslähtöiset toimintamallit

Työasemat 400 000?

Tietovarannot

Hiöstö 220.000

Tietojärjestelmät 130x300 = 39 000?

Kehittämishankkeet

Konesalit 1000?

Omaisuus ja rahoitus

Kehityssalkku

Kohityssalkku / Uusien ICT ratkaisujen kehittäminen

KODA, KANSA, Virtuaalisairaala 2.0, - Biopankkien tietopalvelut, Tutkimus- ja laaturekisterit, ...

Projektisalkku

Uusien ICT palvelujen käyttöönotot

- PSOP, KANTA, KAPA, SADe palvelut, Tietojohtamisen palvelut...
- asiakas- ja potilastietojärjestelmien konsolidointi- ja uudistaminen

ICT-Palvelusalkku: Käynnistysvaihe

- Hallinnon ja kommunikaationpalvelut
- toiminnan/tietojohtamisen palvelut
- muutosjohtamisen palvelut (PMO)
- tietohallinnon ja IT-hallinnan palvelut

Siirtymäaika

- asiakas- ja potilastietojärjestelmät
- omahoito ja sähköiset palvelut
- toimialajärjestelmät
- intergaatiopalvelut
- kapasiteetti ja tietoliikenne

Toiminnassa tarvittavat ICT palvelut

- Jatkuvuuden turvaaminen
- ICT-palvelujen järjestäminen

Tietohallinnon kyvykkyyksien luominen

- Digitalisointi
- Kokonaissuunnittelu (KA)
- Jatkuvuuden ja muutoksen hallinta
- Tietohallintomalli ja yhteistyöverkostot

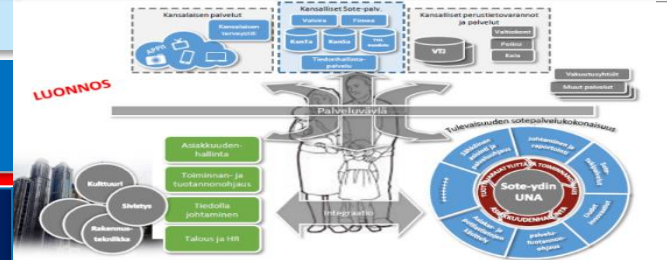
Strateginen tietohallinto

- KA-suunnittelun ja IT-johtamisen käynnistys
- siirron suunn./toteuttaminen
- jatkuvuuden ja riskien hallinta

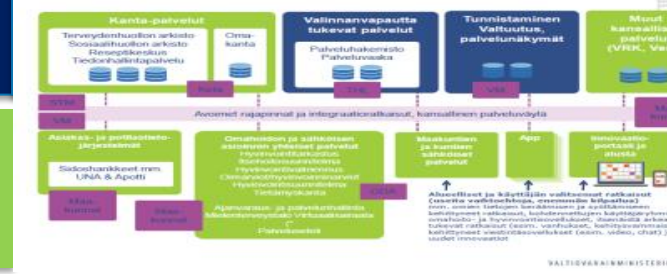
Konsolidointi ja uudistaminen

- Kehitys- ja projektisalkut;
- Kansallinen
- Yhteistyöalue
- Maakunta

Visio – tulevaisuuden hyvinvointipalveluiden tietojärjestelmäkokonaisuus

Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäratkaisut

Arvio rahoitustarpeesta on taustatieto, ei tämän selvityksen tulos

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

23.9.2016

13